

dotčená učitelská osoba má naturální byt, uvádí-li však jako oprávněně k přídatku výslovně toliko správce obec. škol a říd. učitele škol obec., pak jest patrné, že ustanovení to dáno jest výjimečně toliko ve prospěch správců a řídících učitelů obecných škol a že je tudíž nelze extensivně rozšiřovati na ředitele občanských škol, třebaž zároveň spravovali obecnou školu, jež jest se školou měšťanskou spojena.

Že tomu tak, patrné dále z toho, že cit. zákon (§ 1, 4, 5) zásadně dělí osoby učitelské na Moravě v řídící učitele a učitele na školách školách měšťanských, takže, mluví-li v 3. odst. § 8 výslovně jen o správcích obecných škol a řídících učitelích obecných škol, má zřejmě na mysli jen tyto osoby učitelské. Kdyby byl zákon chtěl výhodu 3. odst. § 8 vztáhnouti také na ředitele občanských škol spojených se školami obecnými, byl by to zajisté také v tomto ustanovení označil stejně jako tak učinil v příčině funkčních přídatků v § 6.

Bez povšimnutí nelze dále ponechatí okolnost, že ustanovení o osobním přídatku, o němž jde, nebylo zařazeno do § 7, jenž jedná o naturálním bytu, ač se přídatek ten pojí k naturálnímu bytu, nýbrž že pojato bylo do § 8, jednajícího o příbytečném učitelů, kteří nemají sice nároku na byt naturální, mají však nárok na příbytečné. Z tohoto zařazení jest ve shodě s důvodovou zprávou k zákonu patrné, že uvedený přídatek měl sloužiti k vyrovnání nepoměru mezi příbytečným učitelů a naturálním bytem osob školu řídících. Tento nepoměr však, jak ze srovnání § 8 s ostatním ustanovením zákona patrné, týká se může toliko řídících učitelů obecných škol.

Že konečně pro rozšíření ustanovení 3. odst. § 8 také na ředitele škol měšťanských, spojených se školou obecnou, nemůže býti důvodem okolnost, že takový ředitel koná větší práce, plyne z toho, že tuto práci honoruje zákon již v § 6 zvýšeným funkčním přídatkem.

Jest tedy názor, na kterém spočívá nař. rozhodnutí, v rozporu se zákonem.

Č. 6064.

Státní zaměstnanci. — Školství: Osoba, která není ani vdovou zemřelého vysokoškolského profesora, ani jeho manželským potomkem ani zákonným dědicem jeho, nemá právního nároku na povolení úmrtného.

(Nález ze dne 15. listopadu 1926 č. 22.989).

V ě c: Anna St. v Praze (adv. Dr. Berger z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty (odb. rada Dr. Fr. Havelka) stran úmrtného.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad žádosti, aby bylo st-lce přiznáno úmrtné po zemřelém universitním profesoru Dru V. J. z důvodů: »Ustanovení odst. IV. § 65 služ. pragmatiky úřednické jest fakultativní povahy, jež nezakládá naproti ustanovením předchozích dvou odstavců cit. předpisů žádného právního nároku na úmrtné a patřičné směrnice pro povolení úmrtného podle dotčeného ustanovení jsou

dány výnosem býv. min. kultu a vyuč. ze 13. února 1914 č. 460 (KUM) věstník 1914 »k § 65« resp. výnosem min. vnitra z 3. února 1914 č. 907. Podle těchto směrnic lze povolití úmrtné osobám, které výlohy pohřební zapravily anebo zemřelého v jeho poslední nemoci ošetřovaly, jen tehdy, když útraty pohřbu aneb náklady nemoci a ošetřování byly by nedošly při přiměřeném ohlášení a uplatnění úhrady v pozůstalosti. Min. škol., přihlížejíc k tomu, že v daném případě není prokázáno, že pozůstalost k úhradě nákladu nemoci a ošetření nebyla by stačila a že naopak podle posledního pořízení jeví se postačitelnost pozůstalosti k zapravení tohoto nákladu při přiměřeném jeho ohlášení a uplatnění, zejména pak když zesnulý profesor Dr. J. postaral se v testamentu o zaopatření Anny St., nemůže povolití této výplatu úmrtného. Ustanovení posledního pořízení není zde rozhodným, poněvadž vůle testatora nemůže zvrátiti neb modifikovati zákonná ustanovení, podle nichž pohřebné nepodléhá jeho večiné disposici.»

Nss shledal stížnost do rozhodnutí toho bezdůvodnou.

St-lka opírá nárok, jehož se na přiznání úmrtného po jmenovaném universitním profesoru domáhá, o § 65 služ. pragmatiky stát. úředníků z 25. ledna 1914 č. 15 ř. z. Z tohoto zákonného ustanovení vycházel i žal. úřad. Nss nemusí se zabývati otázkou, vztahuje-li se vzhledem k 2. odst. čl. I. uvedené služ. pragmatiky ustanovení § 65 tohoto zákona také k vysokoškolským profesorům, poněvadž i kdyby tomu tak bylo, neměla by stížnost pravdu, tvrdí-li, že st-lce přísluší dle tohoto zák. ustanovení nárok jí uplatňovaný.

Není o tom sporu, že st-lka není ani vdovou jmenovaného universitního profesora, ani jeho manželským potomkem ani konečně jeho zákonnou dědičkou. Nemůže tudíž nárok jí uplatňovaný opřítí o prvé tři odstavce § 65 služ. pragmatiky, nýbrž může míti na mysli toliko čtvrtý (poslední) odstavec tohoto paragrafu. Odstavec ten zní: »Ve všech ostatních případech může úmrtné zcela nebo z části býti poskytnuto osobám, které prokazatelně zapravily z vlastních prostředků pohřební náklady nebo ošetřovaly zemřelého v jeho poslední nemoci před smrtí.« Ustanovení to praví tudíž pouze, že v těchto případech může býti úmrtné poskytnuto a zmocňuje tím správní úřady, že mohou, jsou-li zákonné předpoklady, úmrtné přiznati, nezakládá však osobám v něm označeným právního nároku na toto úmrtné. K tomuto výkladu odst. 4 § 65 nutí nejen jeho jasné znění, nýbrž i logická souvislost jeho s ustanovením prvních tří odstavců téhož §, která dává jasné poznati, že § 65 třídí s jedné strany nárok vdovy, manželských potomků a zákonných dědiců státního zaměstnance na úmrtné, s druhé strany pouhou možnost státní správě přiznanou, aby za jistých předpokladů jiným než v prvních 3 odstavcích uvedeným osobám úmrtné přiznala.

Není-li však na poskytnutí úmrtného dle 4. odst. § 65 služ. pragmatiky právního nároku, nelze uznati, že by st-lce odepřením poskytnutí toho bylo ublíženo v jejích subj. právech a je tedy stížnost bezdůvodná.

Č. 6065.

Zemědělství: * Nepodal-li držitel dobytka v zákonné lhůtě odvolání z rozvrhu nákladů na opatření a vydržování plemenných býků